

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Io. Freinshemii Commentarii in libros svperstites Q. Cvrtii Rvfi

**Freinsheim, Johann
Curtius Rufus, Quintus**

[Argentorati], [circa 1639 oder später?]

Cap. 5

urn:nbn:de:bsz:31-103771

15. Ibi ergo dum esset, variis oblectamentis animum recreare, opumque magnitudinem ostentare ceperat. Præterea thronum aureum, varicque gemmatum effigiatumque, in quo *situs sequens & Græcis &* (nequid ad fidem decisset) *Latinis literis sculptus inhaerebat:*

Ornis & Occasus, Aquilo mihi seruit & Auster.

quem ex historia fabulosa fabricavit Guido Bituricensis in libro exemplorum: versu scilicet efficto ad eum qui in Siculi regis Roberti gladio legebatur:

Apulus & Calaber, Siculus mihi seruit & Afer.

præterea itidem eiusdem farinae alia. Illud constat ex toto fere orbe varii generis artifices ad eum venisse, & ingentia munera promeruisse. Quo tempore & ridiculum illud accidisse puto, quod Maximus Tyrius narrat disert. 19. Venisse Babylonem Ionem quendam qui *offulas parvas rotundasque quas in hunc usum fecerat, iam certo ictu in micronem acus ex distanti loco dirigebat, ut nunquam ab acie eius aberraret.* Ait venisse *παρὰ τὸ πύργον βασιλέως, Ad magnum regem.* Id non de Perfarum rege, sed Alexandro accipiendum apparebit ex Quintiliano 2, 20, 5. vbi itidem de hac *μεγίστην ὑψὸς* mentio habetur. Præcipue autem frequenter per eos dies conuiuatus est, *centum quousdie minas impendens*, ut apud Athenæum 4, 10. Ehippus scribit. Adde Athen. 12, 9. pag. 537. Tum & instituta *melomachia*, apud eundem 7, 1. Conuiuus autem otium non esse terendum Imperatori, ostendit Facius in polit. Liuiana errore 33. Turpius autem illud fuit, quod certamen etiam *& premium proposuit potandi meri.* Plutarch. cap. 119. Quod tamen apud eos quibus utilis videtur fallacia Christianum vocari, hodieque non rarum esse, merito dolet Latherus de censu 1, 10, 41. Lege & Athenæi 10, 10. De Culeno Scotorum rege prodit etiam Boëthius lib. 11. Ludos eiusmodi potatorios instituisse.

THESSALVM MEDICVM) Lege *Thessalum Medicum, Mēdi* & nomen erat homini; Thessalia patria. Indicauimus hunc errorem iam sup. 3, 13, 1. eoque in nomine locum Arriani emendauimus. Haulit hæc homo, quisquis fuit, ex Iustino 12, 13, 7. vbi mendum hoc pridem sustulit Leopard. emend. 17, 10. m. Larissæum autem fuisse, vt in Arriano correximus, etiam Strabo auctor est lib. 11. *Ab Armeno nomen habere Armeniam affirmant Cyrillus Pharsalius, & Medius Larissæus, qui cum Alexandro militarunt.* Eum inprimis fuisse solitum cum Alex. compotare, Plutarch. de animi Tranquill. cap. 22. memorat, & de sanitate tuenda cap. 8. vbi itidem in quibusdam exemplaribus editur *Medicus.* Etiam Zonaras in hoc nomine corrigendus, qui *Mēdius* vocat. Summum adulatorum fuisse testatur Plutarch. de adul. & amici discr. cap. 51. cum quo familiariter ceteroqui versatus, in vltima sibi valetudine tessaris quoque lusit. Idem de fort. Alex. 2, 14. *Mēdi* appellat Athenæus 10, 9. vbi & conuiuium hoc describitur.

10, 4, 18. *HERCVLIS SCYPHO*) De quo plura Dempsterus in Rosini antiquit. 5, 30. ex variis auctoribus. Quibus adde Lipsium ad Senecæ epist. 83, 32. *Alexandrum intemperantia bibendi, & ille Herculeus ac fatalis scyphus condidit.* & Tiracquell. ad Alex. ab Alex. 3, 10. Athenæus 10, 9. tradit, poculum, quod vltimum ebibit Alexander, duos congios cepisse.

10, 4, 20. *PRÆGVSTATÆ POTIONI*) Sic apud Tacit. 13, 16, 3. *Innoxia adhuc [ac præcalida] & libata gustus potio, traditur Britannico: dein postquam seruore aspernabatur, frigida in aqua affunditur venenum.*

10, 5, 2. *DIGNVM TALIBVS VIRIS REGEM?*) Intererat sensus non omitti signum interrogationis, quod omnino addi debere certum ex Iustino 12, 15, 5. Ita apud Vell. Paterc. 2, 14, 3. Liuius Drusus *cum vltimum redderet spiritum, intuens circumstantium, marentianque frequentiam, effudit vocem, conuenientissimam conscientia*

scientia sua: *Ecquando, inquit, propinqui, amicique, similes mei civem habebit respubli-
ca?* Sic apud Sueton. 99, 2. Augustus amicos admissos percontatus legitur, *Ecquid iis
videretur mimium vite commode transgisse?*

10, 5, 3. **INCREDIBILE DICTUM**) Miratur & Valer. Max. 5, 1, 1.
ext. *quoniam violentia morbi dilabebatur, in cubitum tamen erectus, dextram omnibus,
qui eam contingere vellet, porrexit. Quis autem illam osculari non curaret, quae iam fato
oppressa, maximi exercitus complexui, humanitate, quam spiritu vindicare suffocis? Ceterum
qui ad eum salutandum ingressi erant, transibant, aliaque ianua egrediebantur. Lucia-
nus Pseudomant. Eratque e regione ianna patescens aliud ostium ad exivium: cu-
iusmodi egrotante Alexandro Macedonas in Babylon fecisse ferunt: cum illi gravissime affe-
ctum ipsam obsessa regia intueri, & supremam alloqui cuperent.*

10, 5, 4. **DETRACTVM ANNVLVM DIGITO**) Consentit
Lucian. in dial. Diogenis & Alexandri: *Dexippus apud Eusebium: Iustinus, & reli-
qui. Probus in Eumene: Alexander moriens anulum suum dedit Perdicca, ex quo
omnes coniecerant, eum regnum ei commendasse, quoad liberi eius in suam tutelam per-
uenissent. Ex hoc actu, & aliis exemplis observat Kirchman. in Cancellario 4, 2, 6.
priscos principes sigilli sui custodes ipsos fuisse. Hereditatis autem transmissae indi-
cium id habitum, ex Valer. Max. 7, 8, 5. 8. & 9. Casaubonus ad Sueton. Aug. 94, 18.
tradit, putatque id causam fuisse, cur Tiberio morienti Caius anulum adimeret, apud
Sueton. 73, 4. Quod nec analogia privati ius caret, ut scilicet ita videretur totius
patrimonii ius traditum, quomodo clavis traditis mercium in horreis conditarum pos-
sessio tradita videtur l. 74. de contrah. empt. Ergo Alexandri exemplo Masinissa Mi-
cipfa maximo natu filiorum, Supplem. Liu. 15, 18. & Augustus vndecimo consulatu
egrotans, Agrippa anulum porrexit, apud Zonaram. Vide Kirchmann. de anul.
cap. 22. apud Saracenos idem obtinuit: vnde annulus Chalifatus legitur apud Elmasin.
2, 7. in caede Alamini. idque signum esse principatus apud Agarinos, ait Constant. Por-
phyrog. de administ. Imp. c. 21. Sane vetustissimis temporibus, quem loco sibi proximo
videntes etiam esse Reges volebant, ei dabant anulum digito suo detractum, ut
de Pharaone legimus Genes. 41, 42. de Ahasuero 8, 2. Et haec quidem est communi scri-
ptorum calculo tradita narratio. Testamenti tamen mentionem nonnulli faciunt:
agnoscitque Marcellin. 23, 17. *testamento nationem omnem in successoris ruius iura transla-
tam. idque Rhodi depositum fuisse tradit Diodor. 20, 82. & ex eo divisionem provin-
ciarum factam, Excerpta Chronologica Latinobarbara adiuncta Eusebio pag. 58. & 64.
Quomodo alia quoque regna testamento translata scimus. Vide Tholof. de Rep. 7, 12.
Sed ex hagiographis Machab. 1, 1, 7. diuissse regnum suum dicit, cum adhuc viveret. Ce-
terum hunc Perdiccam cum alio nominis eiusdem Macedoniae rege, mire confundit
Iornandes de reb. Geticis c. 10. *aduersus Perdiccam Macedoniae regem, quem Alexander,
apud Babyloniā ministri insidias potans interitum, Atheniensium principatus hereditario iu-
re reliquerat successorem. Testamentum autem ab Alexandro factum negant & haec Lu-
ciani 10, 43.***

Qui secum inuidia, qua totum ceperat orbem,

Abstulit imperium; nulloque herede relicto

Totius fati, lacerandas praebuit vrbes. Inf. 10, 10, 5.

10, 5, 5. **QUI ESSET OPTIMVS**) Non volebat dicere, se heredem
constituere, qui maxime dignus imperio foret: sed regnum suum fore in potestate occupantis,
fortioris scilicet. Nicol. Loëns Miscell. Ephel. 5, 18. vbi ostendit optimum esse *destr.*
Diodoro 17, 117. & 18, 1. qui nempe bello sit optimus: male autem dignissimum red-
didisse Iustinum 12, 15, 8. Vbi Sœceti mei notam vide. Loëccenius ait omnes istas vo-
ces

ces eodem recidere, nec sane multum interest: nisi quod interpretatione sua Iustinus ostendit se verum eius vocis sensum non percepisse.

10, 5, 6. *EXSTINGUITVR*) Dum duodecim annos regnasset, vt docent oracula sacra Machab. 1, 8. S. Hieronymus ad XI. Daniel. Tertullian. contra Iudæos cap. 8. non plures numerant, nec mensem addunt. Addit annis XII. Sicul. 17, 117. menses septem. item Olympiadum descriptio in Olymp. 1, 4. anno primo. Lamprid. in Alexandro cap. 5. [vbi Casaubonus] eo die decessisse ait, quo Alexander Scuerus est natus. Io. Georg. Hervvartus signat ex Lampridio Cal. Octobris, quas Lampridius non expressit. Arrian. 7, 5, 17. vitæ annos XXXII. menses VIII. regni an. XII. menses VIII. tribuit. Probus in Eumene. Liu. 9, 19, 10. & 45, 9, 3. annos XIII. Cic. Philipp. 5, 17. vitæ annos XXXIII. assignat. quibus Iustin. 12, 16, 1. mensem addit. Eusebius XXXII. dat ætati, duodecim imperio. Clemens Alexandria. lib. 1. XVIII. (XII) Nicephorus Constantinop. dat illi annos vitæ XXXV. vel XXXVI. quod omnino falsum est, inquit Andr. Schottus. Habet tamen suffragatorem Taricium Mircondum in Persicis, qui: *Vixit triginta sex annis, regnavit septendecim.* Chronic. Alexandrinum XXXII. annos vitæ duntaxat dedit. [Item Hieronym. in Daniel. cap. 8. & 11.] Noster Sallianus ostendit Alexandrum obiisse anno Mundi 3730. Sextæ ætatis 214. Anno imperii Asiæ 7. regni 13. Iaddi pontificis ultimo, Olymp. CXVI. Anno I. Archonte Hegesia, Urbis Cond. 429. Dictatore L. Papyrio Cursore, Mag. Eq. Q. Fabio Max. Rutiliano, & mox L. Papyrio Crasso sine Cons. Ante Christum natum 323. Cui velut exactissimo Chronologo libenter subscribimus, præsertim cum sententiam multis rationibus & testibus confirmet. Raderus. Agell. 17, 21. Alexandri regnum includit annis vndecim. Porphyrius apud Euseb. duodecim. cum quo consentit supputatio Clementis in 1. Stromatum, & Hieron. ad cap. 11. Danielis. Buntingus computat *vixisse præcise annos 32. menses 10. & dies 22. mortuum 9. die Iunij, si annos Iulianos retro cogitemus, die Saturni. Anno Mundi 3646. ab Urbe Cond. 430.* Funccius & Chytræus obitum eius ponunt ad an. V. C. 428. Bucholcerus & Beroaldus ad an. 429. adfentiente Cenforino cap. 21. Sleidanus de quatuor monarch. 409. Nicephori Patriarchæ Chronographia tribuit illi ætatis annos 35. aut secundum alios 36. imperii 18. Plutarch. Sympos. 8, 1. refert eodem die excessisse, quo & Diogenem: quod itidem narrans Laërtius, subiicit: *Erat autem senex Olympiade CXIII.* Ridicule. quid enim hoc ad rem? Sed fellit interpretem scripturæ vitium *ἢ ὃ γέρον κατὰ τὴν ἡλικίαν* dec. *Ὀλυμπιάδα.* cum legendum sit *ἢ τὸν τοιαύτον.* Nempe reperto Alexandri & Diogenis obitum in vnam diem incidisse, ex notiori casu tempus ignotioris quoque reperit. Idem notarunt *Ὀλυμπιάδων Ἀναρχαφῶν*, & Suidas *Διοζένης*; vt tamen in tempore non omnino consentiant. Ait Bizarus hist. Pers. lib. 2. à veteribus memoriæ proditum, illum, qua die in lucem editus fuit, eadem vita functum esse. docet deinceps eam fuisse VI. Thargelionis: extintum fuisse 4. Cal. Quintilès. quod etiam notat Reufner. in diario historico. Adde Ælian. hist. var. 2, 25. Reliqua petiisse videtur Bizarus ex Chronolog. Mercatoris, vbi vide. Scalig. de emend. temp. lib. 1. constantè affirmat decessisse Alexandrum feria quinta XXV. Iulii. Ceterum *inter omnes* (certe præcipuos) *constat anno vitæ trigésima tertio eum obiisse.* Salmasius ad Solin. c. 40. ex Iosephi lib. 1. aduersus Appion. Non igitur immerito Scalig. ad Euseb. MMCCLXII. dicit *diem obitus Alexandri doctis ignorari*; cum in tot sententijs diuersi abeant: ex quibus eligat quavis quam maxime probandam putet. Certum est, vt apud Tac. 2, 73, 2. dicitur, obiisse *haud multum triginta annos egressum*: ob quam rem inter alias, ibi comparatur Germanico. Sed & patrum memoria multi egregii principes, vt est nunc sæculi captus, intra id spatium expirauerunt. Continuat. Sleidani 1, 32. vide. *Mihi inanem rerum humanarum pompam,*

nam, & fugacissimæ felicitatis breuem umbram consideranti, valde nunc animo obseruantur illa Chrysofomi εἰς τὴν βασιλείαν τῆς ἡροπόλεως, λογ. σ. Οὐδέ τις βασιλείαν ὑπέβλεπεν ἀδύνατον, ἀδ εἰς τὸ κινδύνον πάλῃ ἐξίφουζε, πάντας μάλιστα ἡμίαντος, ὡς διαβόητος πάντας λογαζοῦντο οἱ σκώληκες. ἀδ εἰς βασιλείαν τὴν Ἰνδὴν πάλῃ ἐξίφουζε. πάντας κοροῦντες, πάντας ἐν πάφοις φερούμεν. ἀδ εἰς οὐκ εἰς ὑπερήδωτον δικτυά, ἀδ εἰς τὰς οὐκ εἰς παιδίως ἐξίφουζε.

10, 5, 10. *INVIDIA DEVM*) Vide Gruterum ad ista Liuii 10, 13, 6. Fortissimam ipsam vereri, ne cui deorum nimia iam in se & constantior, quam velint humana res, videatur.

10, 5, 12. *CERNEBANT*) Habeo pro glossæmate: quo genere iniuriæ præ ceteris contaminatus est Curtius.

SINE HEREDE REGNI) Suffecerat hoc, aut illud, sine certo regis herede. Certe utrumque coniunxisse non videtur Curtius. Certos autem liberos Alexandro non fuisse (ex iusto nimirum & irreprehensibili matrimonio) ex iis quæ dicuntur apud Auctorem 10, 6. constat, & insinuat Tacit. 2, 73, 3. Germanicum eo quoque antepocendo, quod uno matrimonio, certis liberis egerit. Esse autem in primis magnum imperii munimentum, si successor certus sit, omnes norunt. Vnde Elisabetham grauatim de herede regni agi ferentem, donec exorarent status regni Britannici, ut successorem declararet, non destiterunt. Vide Cambdenum, & Sauium in dedicat. Chrysofomi.

10, 5, 15. *CERTIORA VISURI*) Forte certamina. Sebifius. Non assentior. prospectabant tanquam visuri audituriue certiora de morte regis, quam, ut solet in eiusmodi affectibus, quia non putauerant tam cito adfuturam, iam etiam cum aduenisset, vix poterant credere.

10, 5, 17. *COMIS DETONSIS*) De hoc more Briffon. de regno Pers. lib. 3. Alexander ab Alex. 3, 7. & ibi Tiraquellus, Pontan. pr. Annotat. ad Progyrnasina LVIII. lib. IV. Vide in primis Kirchman. de funer. Rom. qui omnem istum apparatus lugubrem fufè exponit. & quæ obseruat Gronouius ad Statium Syll. c. 54. In sacris quoque literis eius moris exempla & vestigia sunt, Iobi 1, 20. & Esaiæ 15, 2. Confer luctum ob mortem Germanici in Sueton. Calig. 5, 3.

ASSVETI SVB REGE VIV.) Inde suævis regibus oriens apud Tacit. H. 4, 17, 7. Plutarch. Anton. c. 13. Orientales vocat homines seruire assuetos, & regnari quærentes. Vide Flor. 2, 20, 4. c.

10, 5, 20. *ALTERA EX NEPTIBVS*) Arriah. 7, 1, 19. hanc vocat Drypetin.

10, 5, 23. *OCHO SÆVISSIMO*) Ochus cognomento Artaxerxes scilicet & atrocitate, ut Plut. in vita c. 49. ait, omnes superauit; qui regiam cognatorum eade & strage principum repleuit. Iustin. 10, 3, 1. Ocham sororem, atque eandem focrum viuam capite defodit, & patrum cum centum & amplius filiis ac nepotibus eodem die interemit. Vide Val. Max. 9, 2, 6. ext. Ælian. hist. var. 6, 8. Athenæum 4, 10. & Diodor. 16. Popma. Vide & Reinneccium tom. 2.

VNUM SPPERESSE) Oxathrem scilicet, inter amicos ab Alexandro receptum. Loccenius.

10, 5, 24. *ACCIDENTIS*) Hoc est procidentes ad genua eius, exorandi scilicet causâ, ut ipsorum misera cibum caperet. Vulgo *adsidentes*, male. correxi-mus ex Mss. excerptis.

QVINTO DIE) Vulgo septimus in edicæ dies, ut criticus; habetur fatalis, Macrobi. in Somn. Scipionis 1, 6. Hoc obseruatum est, quod sine hausu spiritus vi-

ira horas septem, sine cibo ultra totidem dies vita non durat. Ctesias tamen in Persicis tradit Oebaram decem dierum inedia se confecisse.

10, 5, 27. **FORITVDU**) Tot exemplis haecenus relatis testata. Non tamen omittimus memorabile hominis apophthegma, quod vim eius animumque penitus aperit, ab Aufonio in gratiarum actione relatum: *Quum legisset illos Homericos versus, quibus, Heclore provocante, è nouem ducibus, qui omnes pugnare cupiebant, unum deligi placeret, sortis euentu; trepida tibi conceptione rotorum Iouem Opt. Max. totus precatur exercitus, ut Asiace, vel Tydei filium, aut ipsum regem ditium Mycenarum sortiri patiatur Agamemnonem: Occiderem, inquit, illum, qui me tertium nominasset.* Iure igitur eum introducit Lucianus in dial. mortuor. omnibus in re militari se praestantiorē affirmantem, & Sabellicus in exemplis 1, 5. omnibus haud dubie praepōnit. Sunt tamen qui alios aequant aut antepōnant: de quibus in prolusionibus dixit Raderus: & nos eramus dicturi, si tempus aut locus pateretur.

QVORVM HÆC SOLA VIRTVS FVIT) An huc respexit Vir Eximius, qui Iacobo Britanniae Regi dedicauit Chrysostomum: *In reliquis artibus ita excellis, ut quas singulas ij, qui illis artibus praesunt, tenent singuli, eas tu teneas vnus vnuerfas.* Hieronym. Epist. 2, 22. *Ita in singulis virtutibus eminebat, quasi ceteras non haberet.*

10, 5, 28. **LIBERALITAS**) Cuius testes Laertius in Xenocrate: Fulgof. 4, 8, 1. cap. de liberalitate, cuius principatum Alexandro tribuit: Plutarch. apophth. c. 37. Phocione cap. 12 o. Alex. c. 70. & de fort. 1, 14. 2, 1. & 4. continuator Sleidani lib. 16. (studiosorum enim utilitati inferuiens, nouos etiam auctores nominare non fastidio; ut qui delectum librorum habere non potest, utatur eo cuius copia offertur; praesertim ubi similia exempla congeruntur. quae tamen eo loco leguntur, deprompta scias ex Camerar. subscisu. 1, 4. & 2, 55.) Ælian. hist. var. 1, 25. Marcellin. 25, 14. Imp. Iulianus id aliquoties praedicauit, *Alexandrum Magnum tibi haberes thesaurus interrogatum, apud amicos, beneuole respondisse.* Dictum id alludere videtur Martialis 5, 43. ubi Raderum vide. & Piccardus deca. 14, 6. obseruat. Coelius 7, 28. & 13, 33. Sextus Empiric. contra Mathematic. c. 17. Valer. Max. 4, 3, 3. & 4. ext. Sen. de benef. 2, 16. Guido Bituric. in exemplis: Schönborn. polit. 2, 33. Patric. de regno 7, 11. alique passim. Quae fama pellexit sophistam illum quem Agell. 17, 21. explodit, ut liberalitatem à nescio quo in Carneadem collatam, non ab alio quam Alexandro profectam crederet. Quare memoria labi Raderum ad Martial. 6, 10. putem, ubi ait Alexandrum mendico stipem negasse; ei tribuens, quod Antigono Senec. de benef. 2, 17, 1. Vix enim reperias Alexandrum quicquam cuiquam denegasse, qui dignus beneficio videretur. Cum igitur suae magnanimitatis hunc fructum tulerit Alexander, ut etiam ab illis ad quos ex eius liberalitate nihil peruenit, tantis feratur laudibus; merito nostrae etiam Musae deprædicandis eorum virtutibus gaudent, quorum beneficia sensimus.

CLEMENTIA IN DEVICTOS) Aliosque: ut in signe exemplum est apud Marcellin. 14, 38. Sed de deuictis Osimensis Episc. ad Carolum V. verbis Guicciardini hist. lib. 16. *Alexandri Magni & Iulij Caesaris nomen clarius fidei animi illa magnitudo, qua hostibus veniam dederunt, victis regna restituerunt; quam tot victoriae, totque tropaea.*

10, 5, 29. **GLORIAE CVPIDO**) De qua Val. Max. 8, 14, 2. ext. Lucian. citato loco supra in scriptor. hist. Alexandr. voce *Onesivinus*. Simocatta 4, 13. Dio Chrysost. orat. 4. Philo lib. 2. de Cherubim: Sen. Suasor. I. Philofrat. 2, 4. Maxim. Tyr. dissertat. 19. Quae de caussa optauit sibi plures mundos, quos subigeret. quo forte trahi possit Sen. de benef. 7, 2. & epist. 91, 23. Vide Glycam: Ælian. hist. var. 4, 29. Plutarch.

arch. de animi tranquill. c. 6. & Cedrenum. Quam eius cupiditatem merito miratur Augustus apud Plutarch. apophth. cap. 46.

10, 5, 30. *OLYMPIADA*) Quam charissimam ipsi fuisse, præter alia docet Curtius 3, 6, 15. ubi medicus eius nomine sæpius ingesto, vitales ægroti spiritus excitat. quomodo & Fabianus apud Sen. Suasor. I. idoneum locum censet, vnde argumentum dissuadendi, ne Oceano se credat, sumatur: *Memento Alexander, matrem in orbe victo adhuc magis, quam pacato relinquis.* Item Cestius ibidem. Eius igitur causa etiam cum patre similitates exercuit. Arrian. 3, 1, 24. omniaque deinceps illius impotenter facta tulit; quanquam sentiret esse prægrauia. Idem 7, 3, 33.

PHILIPPUM VLTIVS) Quæ tamen vltio non tam ex pietate profecta creditur, quam ad suspicionem (nam ipse paternæ necis particeps habebatur) diluendam: vel etiam ne cuiquam regem occidisse impune foret. Quod in primis rebus esse cordi prudenter monuisse Sigismundum Imp. viduam quandam Hungaram, in cuius arce conspiratione procerum nonnullorum captiuus detinebatur, scribit Æn. Syluius de dictis Alphonso lib. 3. Vide & sup. ad 5, 13, 28.

10, 5, 31. *IN AMICOS BENIGNITAS*) Hephæstion apud Photium Cod. CXC. de Alexandro rege commemorat, dum Ephesi Palamedem per dolium occisum in tabula spectaret, turbatum animo fuisse, quod illi per fraudem interempto similis esset Aristonicus Alexandri in pile lusu socius. Tanta nimirum erat Alexandri animi mansuetudo, tantumque amicorum studium. Osculandi eius ius amicis fuisse, etiam cum deus credi vellet, constat ex Arriano 4, 2, 28. & aliis.

10, 5, 32. *VENERIS*) De coniugibus, sed & concubinis Alexandri, vide Reineccium. Ad insaniam amore puerorum exarsisse tradit Athen. lib. 13. pag. 603. Cuius rei vestigia passim in Curtio quoque. Magis igitur merito laudem hanc Germanico tribuere videtur Tacit. 2, 73, 3. Alexandro hac in parte similis fuisse fertur amator eius atque æmulus Turcorum Imp. Selynes: qui apud Tuberonem lib. 10. hist. extremo, fertur in libidinem masculorum paulo propensior fuisse. Alij nulla eum nisi ex permissis voluptate usum affirmant.

INGENTES DOTES) Scribendum ingenij dotes, prolixè ostendit, me plane assentiente, Acidal.

10, 5, 33. *ILLA FORTVNÆ*) Quæ plerumque suam naturam corrumpit, sup. 3, 2, 17. Tacit. H. 1, 15, 5. felicitate corrumpitur. Lium 9, 18, 1. de hoc ipso Alex. confer. Adde Plutarch. Eumene.

DIIS ÆQVARE SE) Quapropter Mandanin ex Indicis philosophis Alexandri nuncij ad Iouis filium vocabant apud Strabon. lib. 15. sed ille nec paruit, & negavit esse filium Iouis. Eadem de causa vituperatur à Dione Chrysof. orat. 64. sed prolixius ea de re supra tractatum.

COELESTES HONORES ACCERSERE) Schragius, cuius opera Manuscriptorum Codd. excerpta optima nactus nos esse, supra prædicauimus, adnotauerat hic illa Suetonii de Caligula 22, 5. diuinam maiestatem asserere sibi capis. Credo quod hoc etiam loco substitutum hoc verbum vellet pro accersere. non aduersor.

QVAS ANTE VICTORIAM) De moribus loquitur. quos ergo scribendum.

10, 5, 34. *IRACVNDIAM*) Quam vt dissuaserit Aristoteles, Ælian. hist. var. 12, 54. memorat. De ira cohibenda libri sunt Senecæ & Plutarchi. Collegit nonnulla Cælius Rhod. 23, 20. &c.

CVPIDINEM VINI) De Alexandri bibacitate vide Plut. Sympos. 6, 1. Dion. Chrysof. orat. 64. Julian. in Cæsar. Athenæum 10, 10. Ælian. hist. var. 2, 41.

Liu.

Comment. in Curtium. lib. 10. cap. 5. n. 35. 36. 37. & c. 6. n. 1. 4. 6.

Liu. 9, 18, 4. Lamprid. in Alex. c. 30. Plin. 14, 5. Camerar. subcifu. 1, 94. Ex quibus apparet recte sentire Coelum Rhodiginum, qui contra Arrian. 7, 5, 23. Alexandri ebrietatem excusantem disputat Lect. Antiqu. 22, 20. quem & vide 29, 17. 9, 11. & 28, 30.

10, 5, 35. *PLUS DEBVISSE FORTUNÆ*) Pausan. in Corinth. ait, id unum ex sententia non cessasse, quod Mimantem fodere non potuit. Vnde Nicetas in Balduino: *Ne Alexandro quidem ferunt omnia successisse ex sententia.* Verum auctori subscribit Gentilis de arm. Rom. 2, 12. ubi exactissime quaestionem hanc pertractat. Contra Plutarch. duabus orat. de fortuna Alexandri pertendit, virtutem in eo priorem fuisse, quam ei laudem elegantissimis his verbis vindicat & Apuleius lib. 1. Flo- tid. *Solus à condito auro, quantum hominum memoria extat, inexsuperabili imperio orbis au- elus fortuna sua maior fuit: successisque eius amplissimos & prouocauit ut strenuus, & aequiparans ut meritis, & superans ut melior: solusque sine emula clarus, adeo ut nemo eius audeat vel sperare virtutem, vel optare fortunam. Qui locupletem insuper testem habent Demoithenem epist. 1. de concordia: Si quis Alexandrum eo fortunatum putat, quod ei prospere successerunt omnia: is illud repetet, eum agendo & laborando, & audendo, non desulendo fuisse fortunatum. Inuidenda laus Syllæ apud Sallust. Iug. 95, 5. fel- cissimo omnium ante ciuilem victoriam, nunquam super industriam fortuna fuit. Ceterum neque virtutem sine fortuna magnopere proficere, neque fortunam sine virtute certo fundamento niti, supra ad 8, 10, 18. monuimus.*

SOLVS OMNIUM) Immo apud Vellei 2, 35, 3. Cato semper fortunam in sua potestate habuit. Sed longe diuerso modo. Alexandro solebat enenire, quod malebat; Cato malebat, quod euenerat.

10, 5, 36. *VITÆ FINEM EVNDEM*) Quam felicitatem obti- gisse Selyni Turcorum Tyranno tradit Tubero sine lib. 10. histor. verbis Liuianis, quæ sup. ad num. 31. retulimus.

10, 5, 37. *QUAM VT VNVS*) De imperio Rom. Tiberius apud Tacit. 1, 11, 2. *Solam Augusti mentem tanta molis capaxem &c.* Quam difficile sit impe- ratorem in locum boni principis legere, ostendit dignus notatu locus in Vopisci Aure- liano c. 40.

ETIAM MINIMÆ PARTI) Plutarch. de fort. Alex. 2, 12. De- metrius, cui Alexandrea potentie paruum Fortuna portunculam conulerat, passus est se Catebarum (Iouem Elionem reddit Turneb. aduers. 9, 9.) tanquam deum qui in terras descendisset appellari &c. Vide eundem in Demetrio c. 20.

10, 6, 1. *CETERVM BABYLONE*) His quæ postea narrantur, in- gens haud dubie lumen accederent, decem libri quos de rebus post Alexandrum gestis Arrianus, aut quatuor quos Dexippus conscripsit. Iuuant sic quoque nonnihil à Pho- thio inde excerpta, quem vide Cod. XXCII. & XCII.

10, 6, 4. *DIADEMA*) Quod primus Macedonum vsurpauit, si vere Iustin. 12, 3, 8. Postea duces quoque eius, sumpto regio nomine, vsurparunt, de qua re Plutarch. in Demetrio cap. 20. De Persis vide Brisson. lib. 1. de Regno Pers. pag. 7.

10, 6, 6. *ACCOMMODASSE REBVS HVMANIS*) Quemad- modum vates de Catone

Tertius à calo cecidit Cato - - -

Et de I. Cæsare Pelignus olor. Ouid. Metamorph. 15, 816.

Hic sua compleuit, pro quo Cytherea laborat,

Tempora, persequis quos terris debuit annis,

Ut deus accedat calo, templisque colatur.

Raderus. Eodem tendit

illud Virgilio de Marcello, Æn. 6, 869.

Ofen-